VDU ir PLB kviečia visą spalį pažinti pasaulio lietuvių istoriją, kūrybą ir šiandienos gyvenimą

Vytauto Didžiojo universitetas (VDU) jau šeštą kartą spalį kviečia minėti kaip lietuvių diasporos mėnesį. Visą spalį vykstanti iniciatyva skatina aktyviau domėtis lietuvių diasporos istorija, užsienyje veikiančių bendruomenių veiklomis, diasporos kūrėjų darbais bei šiandienos aktualijomis. „Spalis – lietuvių diasporos mėnuo“ – tai renginių ciklas, jungiantis VDU, kitų organizacijų, institucijų ir pavienių mokslo bei kūrybos atstovų iniciatyvas, susijusias su lietuvių diasporos tematika, rašoma VDU pranešime žiniasklaidai.

Scroll below for English

Kodėl spalis – lietuvių diasporos mėnuo?

„Nors veiklos lietuvių diasporoje ir diasporos tematikai skirtos veiklos Lietuvoje organizuojamos visus metus, vieną mėnesį norime skirti ypatingam šių veiklų išryškinimui. Kad ir kiek kalbėtume apie diasporos istoriją, jos indėlį atkuriant Lietuvos nepriklausomybę, šiandienines lietuvių bendruomenes užsienio šalyse ar lituanistinių mokyklų iššūkius, to nebus per daug. Lietuvių ir lietuviškos kilmės asmenų užsienyje tikriausiai galėtume suskaičiuoti iki kelių milijonų, tačiau mūsų žinios apie už šalies ribų pasklidusią tautos dalį vis dar yra nedidelės. Vytauto Didžiojo universitetas jau nuo 1989 m. sujungė savo likimą su lietuvių diaspora,

tad kalbėti apie tai, kuo diaspora gyveno ir gyvena, bei stiprinti jungtis tarp čia ir ten esančiųjų yra šio universiteto pareiga ir misija“, – mintimis dalijasi VDU Pasaulio lietuvių universiteto veiklų koordinatorė Ingrida Dačiolienė.

Antrus metus prie iniciatyvos jungiasi Pasaulio lietuvių bendruomenė (PLB), kviečianti ir telkianti lietuvių bendruomenes bei organizacijas užsienyje.

„Džiaugiuosi, kad Pasaulio Lietuvių Bendruomenė jau antrus metus iš eilės jungiasi prie Vytauto Didžiojo universiteto prasmingos iniciatyvos spalį minėti kaip Lietuvių diasporos mėnesį. Visame pasaulyje veikiančios mūsų bendruomenės, lituanistinės mokyklos, jaunimo ir kultūros organizacijos kasdien puoselėja gyvą ryšį su Tėvyne. Kviečiu visus pasaulio lietuvius ne tik šį mėnesį, bet ir visus metus aktyviai įsitraukti į renginius, dalintis savo bendruomenių istorijomis bei kartu švęsti mūsų vienybę ir diasporos kūrėjų pasiekimus“, – sako PLB pirmininkė Dalia Henke.

Nuo paskaitų ir parodų iki bendruomenių švenčių

Šiais metais Lietuvoje organizuojamoje programoje numatyta paskaitų įvairovė – nuo antropologinio žvilgsnio į diasporą ir lietuviškąją Čikagą iki egzilio literatūros, intelektualinės egzilio istorijos ir tarpdisciplinišKumo temų. Kaip įprasta diasporos mėnesio programoje paskaitas skaitys antropologė dr. Anna Pilarczyk, literatūrologė prof. Dalia Kuizinienė ir istorikas prof. Egidijus Aleksandravičius, o diskusijoms apie tvarumą, socialines normas ir Antano Mockaus fenomeną savo paskaitose kvies VDU svečias, Kolumbijos lietuvis Paulius Yamin. Paskaitų ciklą užbaigs nuotolinė Laimutės Anglickienės paskaita „Tapatybės klausimai paribio regionuose: Pietryčių Lietuvos ir Lietuvos–Latvijos paribio atvejai“.

Programoje taip pat numatyti susitikimai su aktore Audre Budrys, dramaturgu Kęstučiu Naku ir menininke Eva Galiauskas, Kaziui Bradūnui skirtas priminimų vakaras Ąžuolyno bibliotekoje ir ten pat vyksianti literatūrinė pojūčių paroda, pasakojanti tremties ir karo nublokštųjų istorijas. Programa dar pildoma, todėl informaciją kviečiame sekti Pasaulio lietuvių universiteto svetainėje ir „Facebook“ paskyroje.

Diasporoje vykstančios veiklos šiemet suburs lietuvius įvairiose pasaulio šalyse – nuo Argentinos ir JAV iki Europos. Programoje – gausybė skirtingų veiklų: Argentinos lietuvių centro 100-ųjų metinių minėjimas, Pirmosios lituanistinės mokyklos Veneto regione „Kamanė“ atidarymas, Ispanijos lietuvių šokių dienos,

54-asis Baltimorės lietuvių festivalis, Lietuvių dienos Los Andžele, Niurnbergo lietuvių bendruomenės veiklos dvidešimtmečiui skirta šventė „20 šviesos metų Niurnberge“, sporto renginiai Argentinoje, Vokietijoje, Švedijoje bei Jungtinėje Karalystėje ir kitos bendruomenių iniciatyvos.

Tęsiant spalio, kaip lietuvių diasporos mėnesio iniciatyvą, siekiama stiprinti suvokimą, kad lietuvių diaspora yra neatsiejama Lietuvos dalis.

Organizatorius – VDU Pasaulio lietuvių universitetas.

Renginio partneriai – Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, Prezidento Valdo Adamkaus biblioteka-muziejus, VDU Lietuvių išeivijos institutas, VDU Socialinės antropologijos centras, Ąžuolyno biblioteka, Draugija pasaulio lietuviams pažinti.

Programa:
https://pasauliolietuviai.lt/spalis-lietuviu-diasporos-menuo/

VMU Presents a Month of Exploring Lithuanian Diaspora

Vytautas Magnus University (VMU) is inviting people to celebrate October as Lithuanian Diaspora Month for the sixth time. This initiative, which runs throughout October, encourages people to take a closer interest in the history of the Lithuanian diaspora, the activities of Lithuanian communities and Lithuanian-heritage schools abroad, the work of diaspora creators, and current issues. “October – Lithuanian Diaspora Month” is a series of events that brings together initiatives by VMU, other organizations and institutions, and individual representatives of academia and the arts related to the Lithuanian diaspora.

Why is October the Month of the Lithuanian Diaspora?

“Although activities within the Lithuanian diaspora and activities in Lithuania dedicated to diaspora-related topics are organized throughout the year, we want to devote one month to highlighting these activities in particular. No matter how

much we talk about the history of the diaspora, its contribution to the restoration of Lithuania's independence, Lithuanian communities abroad today, or the challenges facing Lithuanian-heritage schools, there can never be too much discussion of these issues. We could probably count the number of Lithuanians and people of Lithuanian descent living abroad in the millions, yet our knowledge of this part of our nation scattered beyond the country's borders remains limited. Vytautas Magnus University tied its fate to the Lithuanian diaspora as early as 1989, so it is this university's duty and mission to talk about the life of the diaspora, past and present, and to strengthen the ties between those here and those abroad," says Ingrida Dačiolienė, coordinator of activities at the World Lithuanian University at Vytautas Magnus University.

For the second year in a row, the World Lithuanian Community (WLC) is joining the initiative, bringing together and engaging Lithuanian communities and organizations abroad.

"I am delighted that, for the second year in a row, the World Lithuanian Community is joining Vytautas Magnus University's meaningful initiative to observe October as Lithuanian Diaspora Month. Our communities, Lithuanian-heritage schools, and youth and cultural organizations around the world nurture a living connection with the homeland every day. I invite all Lithuanians around the world to actively participate in events not only this month but throughout the year, to share the stories of their communities, and to celebrate together our unity and the achievements of diaspora creators," says Dalia Henke, Chair of the World Lithuanian Community.

From Lectures and Exhibitions to Community Celebrations

This year's program in Lithuania features a variety of lectures, ranging from an anthropological perspective on the diaspora and Lithuanian Chicago to topics such as exile literature, the intellectual history of exile, and interdisciplinarity. As is customary in the Diaspora Month program, lectures will be given by anthropologist Dr. Anna Pilarczyk, literary scholar Prof. Dalia Kuizinienė, and historian Prof. Egidijus Aleksandravičius. VMU guest lecturer Paulius Yamin, a Colombian Lithuanian, will invite audiences to discuss sustainability, social norms, and the phenomenon of Antanas Mockus in his lectures. The lecture series will conclude with a remote lecture by Laimutė Anglickienė titled "Questions of Identity in Border Regions: The Cases of Southeastern Lithuania and the

Lithuanian–Latvian Border Region."

The program also includes meetings with actress Audre Budrys, playwright Kęstutis Nakas, and artist Eva Galiauskas; an evening of remembrance dedicated to Kazys Bradūnas; and a literary sensory exhibition at the Oak Grove Library, running through October 15, that tells the stories of those displaced by exile and war. The program is still being finalized, so we invite you to follow updates on the World Lithuanian University's website and Facebook page.

This year's activities in the diaspora will bring Lithuanians together in various countries around the world, from Argentina and the United States to Europe. The program features a wide variety of activities, including the 100th-anniversary celebration of the Lithuanian Center in Argentina, the opening of "Kamanė," the first Lithuanian-language school in the Veneto region, Lithuanian Dance Days in Spain, the 54th Baltimore Lithuanian Festival, Lithuanian Days in Los Angeles, the celebration "20 Years of Light in Nuremberg," marking the 20th anniversary of the Lithuanian community in Nuremberg, sports events in Argentina, Germany, Sweden, and the United Kingdom, and other community initiatives.

As VMU and its partners continue to focus increasing attention on the Lithuanian diaspora, the October event series aims to strengthen the understanding that the Lithuanian diaspora is an integral part of Lithuania.

Organizer: VMU World Lithuanian University.

Event partners: the World Lithuanian Community, the President Valdas Adamkus Library-Museum, the VMU Emigration Institute, the VMU Center for Social Anthropology, the Oak Grove Library, and the Society for Getting to Know World Lithuanians.

Program: https://pasauliolietuviai.lt/en/october-lithuanian-diaspora-month/